

КРИТИЧНА ОЦІНКА ДАНИХ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТАТИСТИКИ ЩОДО ВРОДЖЕНИХ ВАД РОЗВИТКУ

Шевченко О.С., Алієва Т.Д.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Щорічно у світі від вроджених вад розвитку (ВВР) вмирає близька 2,7 млн дітей. Їх кількість складає 4–6 % від всіх новонароджених, з тенденцією до зростання. В Україні у довоєнні часи частота ВВР становила 2,3 випадки на 1000 народжених живими немовлят. Але розрахунок цього показника був проведений на 41,9 млн. населення (за даними служби державної статистики України). У довоєнні часи, 01 грудня 2019 році, був проведений електронний (непрямий) перепис населення, відповідно до якого кількість населення в Україні становила вже 37,3 млн. Крім того, протягом 2018–2020 років в Україні була скорочена мережа медико-генетичних кабінетів, які збирали статистичні дані щодо ВВР. Реєстрація ВВР була покладена на акушерську службу. Період адаптації цієї служби до процесу збирання даних призвів до зменшення зареєстрованих випадків ВВР [1].

Так, якщо у 2018 році кількість живих дітей з ВВР (Q00–Q99 за Міжнародною класифікацією хвороб 10-го перегляду), за даними Медстату України (Форма № 20 «Звіт лікувально-профілактичного закладу», таблиця 3220, розділ 18, стовпчик 6) [2] склала 15 802, у 2019 році – 14 943, то у 2020 році – 11 679. У 2022 році дані щодо 2021 року оприлюднені не були у зв'язку з початком повномасштабної війни. У 2022 році ця кількість становила 8 644. Тобто зниження на 22,85 % у статистичних даних у порівнянні 2019 та 2020 років на нашу думку пов'язано саме з реорганізацією медико-генетичної служби, а зниження на 26,99 % за період 2020–2022 роки – з міграційними процесами (виїздом за кордон та внутрішнім переміщенням). Виїзд за кордон виключає дитину з ВВР з даних статистики, а внутрішнє переміщення – ускладнює, тому що переселенці часто не відвідують медико-генетичні кабінети.

Враховуючи сталість показнику розповсюдженості ВВР серед населення, зниження показників може непрямом показати наявну кількість населення, що залишилось у країні та має доступ до медичної допомоги. При цьому слід враховувати, що ВВР має зв'язок з інвалідністю, а отже робить можливим виїзд такої дитини за кордон.

Література:

1. Alieva T. D. K., Shevchenko A. S. On the issue of reproductive losses prevention in Ukraine. Inter Collegas, 2021. Vol. 8, No.1. P. 59–66. <https://doi.org/10.35339/ic.8.1.59-66>
2. Статистичні дані МОЗ (всі відомства та приватні установ). Центр громадського здоров'я МОЗ України, 2008–2022. Режим доступу: <http://medstat.gov.ua/ukr/statdanividomstva.html>